

Protocol Accountantsonderzoek CAK Bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020

Inhoud

1. Inleiding	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Publicatie in Staatscourant	2
2. Doel accountantsonderzoek	3
3. Te volgen procedures	3
4. Te hanteren uitgangspunten	4
4.1 Verantwoordingsstructuur	4
4.1.1 Financieel verslag	4
4.1.2 Uitvoeringsverslag	4
4.2 Object van het onderzoek	5
4.3 Toetsingscriteria	7
4.3.1 Algemeen	7
4.3.2 Financiële en procedurele rechtmatigheid	7
4.3.3 Accountantsonderzoek per financiële stroom	7
4.4 Materialiteit	8
4.5 Andere informatie	8
5. Controleverklaring	9
6. Accountantsverslag	12

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) hebben in het Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 (verder: model) voorschriften opgenomen voor de inrichting van de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 van het CAK.

De regels voor het accountantsonderzoek en voor de inhoud en inrichting van het accountantsverslag hebben VWS en de NZa vastgelegd in dit Protocol accountantsonderzoek CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 (verder: protocol)¹.

Dit protocol geeft richtlijnen voor het door de externe accountant uit te voeren onderzoek naar de in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 opgenomen financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording (verwezen wordt naar het model paragraaf 2.1 ad 4 onderdeel 1 en 2). Het onderzoek betreft in de basis een controleopdracht conform Standaard 805 van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). De overige onderdelen van de bestuurlijke verantwoording worden voor dit onderzoek aangemerkt als 'andere informatie' (verwezen wordt naar het model paragraaf 2.1 ad 4 onderdeel 3). Anders dan voorheen maken de verantwoording van de afgifte van de Schengen- en Engelstalige medicijnverklaringen en de bijlage van verantwoording en controleverklaring van de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV) ook onderdeel uit van de andere informatie (verwezen wordt naar het model paragraaf 2.1 ad 4 onderdeel 3d en 3e). Deze regelingen werden voorheen verantwoord in de andere informatie van de bestuurlijke verantwoording CAK en maakten onderdeel uit van het model en protocol jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording. Op de 'andere informatie' is Standaard 720 van de NBA van toepassing.

Bij de financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording in de bestuurlijke verantwoording legt het CAK verantwoording af met betrekking tot de uitvoering van 18 taken en regelingen, namelijk:

¹ Op basis van artikel 31 Wmg kan de NZa regels stellen voor de inhoud en inrichting van de verklaring en van het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 4.3.1 Wlz. Artikel 6.2.6 (lid 1) Wlz geeft aan dat artikel 4.3.1 (lid 1 tot en met 4) Wlz van overeenkomstige toepassing is op het CAK. Daarnaast bepaalt artikel 27 Wmg dat de NZa regels stelt over de verklaring en het accountantsverslag.

1. Onverzekerbare vreemdelingenregeling;
2. Gemoedsbezwaardenregeling;
3. Onverzekerdenregeling;
4. Wanbetalersregeling;
5. Verstrekking bijdrage aan zorgverzekeraars voor het verzekerd houden van wanbetalers;
6. Missionarissenregeling;
7. Overgangsregeling AWBZ/Wlz-zorg buitenland;
8. Beheerskosten overgangsregeling AWBZ/Wlz-zorg buitenland;
9. Administratie en inning bijdrage verdragsgerechtigden;
10. Verrekening zorglasten met verdragslanden (verbindingsorgaan);
11. Verrekeningen verdragslanden via Orgaan van de woonplaats;
12. Beheerskosten Orgaan van de woonplaats;
13. Verrekeningen verdragslanden via Orgaan van de verblijfplaats;
14. Verrekening zorglasten bevoegd orgaan voor tijdelijk verblijf Nederlandse verdragsgerechtigden;
15. Beheerskosten Orgaan van de verblijfplaats en Bevoegd orgaan voor tijdelijk verblijf Nederlandse verdragsgerechtigden;
16. Vorderingen op zorgverzekeraars inzake verdragen;
17. Beheerskosten medefinanciering sociaal attachés;
18. Vrijwillige Overeenkomst Zorgkostendekking (VOZD).

Het doel van dit protocol is niet om de aanpak van het onderzoek voor te schrijven, maar om de kaders aan te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden. De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden ter verkrijging van voldoende en geschikte controle-informatie als basis voor zijn oordeel.

De accountant hanteert het protocol als kader voor zijn werkzaamheden. Daarnaast laat hij zich leiden door de geldende gedrags- en beroepsvoorschriften, in het bijzonder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de Verordening inzake onafhankelijkheid van de accountant bij assurance-opdrachten (VIO) en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS).

De externe accountant geeft de uitkomst van zijn onderzoek weer in:

- een controleverklaring;
- een accountantsverslag.

Het CAK moet de verantwoordingsdocumenten vergezeld van de accountantsproducten (controleverklaring en accountantsverslag) vóór 1 juli van het jaar volgend op het verslagjaar toezenden aan VWS, de NZa en het Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut).

VWS en de NZa maken bij hun beoordeling zoveel mogelijk gebruik van de verantwoordingsdocumenten van het CAK, van de controleverklaring en het bijbehorende accountantsverslag. Daarbij beoordelen VWS en de NZa de door de externe accountant uitgevoerde werkzaamheden en stellen op basis van hun bevindingen de eigen (onderzoeks)werkzaamheden vast.

Op grond van de verzamelde informatie vormt de NZa zich een bestuurlijk oordeel over de rechtmatige uitvoering van de wettelijke taken door het CAK en over de rechtmatigheid van de daarmee samenhangende financiële stromen inzake de hiervoor genoemde taken en regelingen.

Zoals in het model is vermeld, beoordeelt VWS de uitvoering van de (begrotingsgefinancierde) burgerregelingen. VWS kan de Auditdienst Rijk (ADR) inschakelen om de werkzaamheden van de externe accountant van het CAK te beoordelen, ten behoeve van de invulling van de systeemverantwoordelijkheid van het departement voor deze taken. Dit betreffen de volgende burgerregelingen:

1. Onverzekerbare vreemdelingenregeling;
2. Gemoedsbezwaardenregeling.

VWS vormt zich een oordeel betreffende deze regelingen en stuurt indien akkoord een brief naar het CAK waarin de uitvoering van de (begrotingsgefinancierde) regelingen wordt goedgekeurd.

De NZa brengt verslag uit van haar bevindingen over de rechtmatige uitvoering van de overige (premiegefinancierde) burgerregelingen door het CAK via een rapport vóór 1 november volgend op het verslaggevingsjaar van het CAK.

1.2 Publicatie in Staatscourant

De raad van bestuur van de NZa heeft op 16 maart 2021 dit 'Protocol accountantsonderzoek CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020' vastgesteld. Dit protocol treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin dit protocol is geplaatst en

werkt terug tot en met 1 januari 2020. U kunt dit protocol en alle andere in dit protocol genoemde documenten raadplegen via www.nza.nl.

2. Doel accountantsonderzoek

De externe accountant onderzoekt of de in de bestuurlijke verantwoording 2020 opgenomen financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording, de hierin vermelde bedragen en toelichtingen daarop de financiële rechtmatigheid van deze bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig weergeven, in overeenstemming met de specifiek voor het CAK van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals vastgelegd in het Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

De externe accountant rapporteert over de bevindingen en conclusies van dit onderzoek in:

- een controleverklaring;
- een accountantsverslag.

Controleverklaring

Voor de tekst van de controleverklaring maakt de externe accountant gebruik van het model dat in hoofdstuk 5 van dit protocol is opgenomen.

Accountantsverslag

Voor de tekst van het accountantsverslag maakt de externe accountant gebruik van het model dat in hoofdstuk 6 van dit protocol is opgenomen. Dit deel valt aan te merken als de uitkomst van de controleopdracht.

Verspreidingskring

De controleverklaring en het accountantsverslag zijn alleen bestemd voor het CAK, VWS, de NZa en het Zorginstituut.

3. Te volgen procedures

De procedure van het onderzoek in het verslagjaar kan als volgt worden weergegeven.

CAK en externe accountant

- het CAK geeft de externe accountant opdracht om een onderzoek uit te voeren of de in de bestuurlijke verantwoording 2020 opgenomen financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording de hierin vermelde bedragen, toelichtingen daarop en de financiële rechtmatigheid van deze bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig weergeven, in overeenstemming met de specifiek voor het CAK van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals vastgelegd Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020;
- het CAK en de externe accountant maken voor de uitvoering van het onderzoek afspraken over de samenwerking. De externe accountant maakt bij zijn onderzoek voor zover mogelijk gebruik van de interne controlewerkzaamheden van het CAK en zal, indien nodig, aan het CAK aangeven welke aanvullende informatie en werkzaamheden er benodigd zijn;
- de externe accountant voert zijn onderzoek uit volgens dit protocol. De externe accountant rapporteert aan het CAK door middel van een controleverklaring en een accountantsverslag over de uitkomsten van zijn onderzoek naar de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen;
- het CAK stuurt vóór 1 juli van het jaar volgend op het verslagjaar aan VWS, het Zorginstituut en de NZa, de door de externe accountant gecontroleerde bestuurlijke verantwoording burgerregelingen, de controleverklaring en het accountantsverslag op.

VWS en de NZa

- VWS en de NZa maken bij hun beoordeling zoveel mogelijk gebruik van de werkzaamheden van de externe accountant. Op basis hiervan stellen zij hun eigen (onderzoeks)werkzaamheden vast;
- VWS en de NZa koppelen onafhankelijk van elkaar, indien nodig, hun bevindingen betreffende de werkzaamheden van de externe accountant schriftelijk terug aan de betreffende externe accountant;
- de bevindingen van VWS over de onverzekerbare vreemdelingenregeling en de gemoedsbezwaardenregeling worden ten behoeve van de invulling van de systeemverantwoordelijkheid van het departement voor deze taken meegenomen;
- de NZa rapporteert over haar bevindingen in een conceptrapport. In dit conceptrapport neemt de

- NZa de bevindingen en conclusies op over de uitvoering van de overige burgerregelingen in het verslagjaar door het CAK. De NZa bespreekt het conceptrapport met het CAK. Het CAK kan in een formele hoorprocedure reageren op de bevindingen en de opgenomen conclusies in het rapport;
- de raad van bestuur van de NZa stelt de definitieve versie van het rapport vast. De NZa stuurt deze versie toe aan het CAK. De NZa stuurt het rapport ook toe aan VWS en aan het Zorginstituut.

Inzage in het accountantsdossier

De NZa en VWS kunnen zonder verdere tussenkomst van het CAK contact opnemen met de externe accountant van het CAK met betrekking tot inzage op de uitgevoerde werkzaamheden in het accountantsdossier van de externe accountant en over eventueel aanvullend te verstrekken informatie en over vaktechnische aangelegenheden. VWS is op basis van de Comptabiliteitswet en de NZa is op basis van de Wmg wettelijk bevoegd om stukken uit het accountantsdossier te kopiëren en/of digitaal op te vragen voor hun eigen dossiervorming.

De NZa en VWS kunnen de accountant verzoeken² om stukken uit het accountantsdossier aan te leveren en de opgevraagde stukken (laten) kopiëren voor eigen dossiervorming.

Daarnaast kan VWS en de NZa:

- *rapporteren over stukken uit het accountantsverslag*³;
- *over uitkomsten van de inzage van het accountantsdossier rapporteren in een reviewmemorandum*⁴.

4. Te hanteren uitgangspunten

4.1 Verantwoordingsstructuur

Het CAK moet op grond van artikel 6.2.6 Wlz en artikel 27 Wmg vóór 1 juli⁵ van het jaar volgend op het verantwoordingsjaar bij VWS en de NZa de volgende verantwoordingsdocumenten, inclusief de accountantsproducten, aanleveren:

- een financieel verslag;
- een uitvoeringsverslag.

In de hierna opgenomen paragrafen zijn deze onderdelen uitgewerkt.

Het object van onderzoek van dit protocol (de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen) wordt behandeld in paragraaf 4.2 en verder.

4.1.1 Financieel verslag

Het financieel verslag bestaat uit vier financiële verantwoordingen. Alleen de vierde verantwoording valt onder de reikwijdte van dit protocol:

1. Een financiële verantwoording van de uitvoeringsorganisatie (hierna aangeduid als: de jaarrekening);
2. Een financiële verantwoording over de uitvoering van de subsidieregeling 'medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden';
3. Een bestuurlijke verantwoording;
4. Een bestuurlijke verantwoording burgerregelingen.

Voor nadere details wordt verwezen naar het model paragraaf 2.1.

4.1.2 Uitvoeringsverslag

Het uitvoeringsverslag wordt bijgevoegd bij de oplevering van de jaarrekening door het CAK. De eisen die gesteld worden aan het uitvoeringsverslag zijn met ingang van 1 januari 2020 nader uitgewerkt in de regeling bezoldiging beheerskosten ZBO's en het accountantsprotocol als bijlage hiervan (voorheen

² Op basis van artikel 61 Wmg.

³ VWS en de NZa kunnen besluiten passages uit de accountantsrapporten te gebruiken voor haar rapportages, indien dit noodzakelijk is voor een juiste en volledige weergave. Indien VWS of de NZa hiertoe besluiten, passen zij hierbij hoor- en wederhoor toe.

⁴ De NZa kan over de uitkomsten van de inzage van het accountantsdossier aan de accountant (als bedoeld in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek) rapporteren via een reviewmemorandum. De NZa stelt de accountant in de gelegenheid om op het concept van het reviewmemorandum te reageren en de NZa verwerkt deze reactie in het definitieve memorandum. Op basis van het Samenwerkingsconvenant tussen de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de NZa van januari 2014 deelt de NZa de bevindingen over de accountantscontroles met de AFM. De AFM betreft deze informatie vervolgens bij het bepalen van de prioriteiten van haar toezicht op accountantsorganisaties en de financiële verslaggeving.

⁵ De aanleverdatum zoals overeengekomen tussen partijen is gevolgd voor het verantwoordingsjaar 20202020 en geldt voor de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen. Deze datum kan afwijken van de aanleverdata die gelden voor andere onderdelen van het financieel verslag.

geregeld in het model jaarverslaggeving – CAK jaarrekening). Het uitvoeringsverslag valt buiten de reikwijdte van dit protocol.

4.2 Object van het onderzoek

Het object van het accountantsonderzoek betreft de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020. Het CAK stelt de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen op in overeenstemming met de vereisten van het model. Daarnaast heeft het CAK de inspanningsverplichting om de financiële verantwoording in de bestuurlijke verantwoording zo veel als mogelijk in te richten volgens de verslaggevingsvoorschriften van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De bestuurlijke verantwoording burgerregelingen bestaat uit drie componenten:

1. een financiële verantwoording van de baten en lasten, activa en passiva (balansmutaties) en toelichtingen daarop;
2. een rechtmatigheidsverantwoording over de rechtmatigheid van dezelfde baten en lasten, activa en passiva (balansmutaties) en toelichtingen daarop;
3. andere informatie die bestaat minimaal uit de volgende onderdelen:
  - a. voorwoord en inleiding
  - b. ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer
  - c. bestuursverklaring met eventuele bijlagen.
  - d. de verantwoording over hoeveel Schengen- en Engelstalige verklaringen zijn afgegeven in het verantwoordingsjaar inclusief een prognose van het verwachte aantal aanvragen voor het volgende jaar;
  - e. de bijlage over de verantwoording en controleverklaring van de uitvoering van de subsidie-regeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (is gelijk aan paragraaf 4.1.1 ad. 2)

Ad 1: Financiële verantwoording

In de financiële verantwoording wordt een overzicht van de baten en lasten, activa en passiva (balansmutaties) en toelichtingen daarop van de burgerregelingen over het jaar 2020 weergegeven. De baten en lasten en de activa en passiva (balansmutaties) worden per financiële stroom toegelicht. In zijn algemeenheid moet voor de inrichting van de toelichting worden uitgegaan van de gehanteerde inrichting in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen CAK 2019. Specifieke aandachtspunten hierbij worden – waar nodig – per financiële stroom toegelicht. Van de activa en passiva worden minimaal verloopoverzichten en toelichtingen opgenomen van vorderingen en schulden. Dit betreft in het bijzonder de verloopoverzichten van de rekening-courantposities en de openstaande vorderingen en een uitsplitsing per financiële stroom (m.u.v. de baten en lasten van het verbindingssorgaan) voor de rekening courant CAK – Zorginstituut.

Ad 2: Rechtmatigheidsverantwoording

Onderdeel van de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen is de rechtmatigheidsverantwoording. Hierin geeft de Raad van bestuur van het CAK aan in hoeverre de in de financiële verantwoording verantwoorde baten en lasten, alsmede de activa en passiva (balansmutaties) rechtmatig zijn. Het betreft een verantwoording over de rechtmatige uitvoering van de in paragraaf 1.1 genoemde taken en regelingen, eveneens per geldstroom. Rechtmatige uitvoering wil zeggen dat het CAK deze taken en regelingen heeft uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Hierbij hanteert het CAK een specifiek normenkader per regeling, in termen van het doel en het resultaat dat moet worden bereikt met de uitvoering van de taak of regeling. Dit is nader uitgewerkt in hoofdstuk 4 van het model.

De Raad van bestuur geeft zelf een oordeel over de rechtmatigheid van de financiële stroom per regeling zoals gedefinieerd in dit model en over de rechtmatige uitvoering van deze regeling⁶. De Raad van bestuur beoordeelt hierbij in hoeverre het heeft kunnen steunen op een adequaat functionerend systeem van interne beheersing en -controle, om te waarborgen dat het CAK bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties de relevante wet- en regelgeving heeft nageleefd.

Aangetroffen afwijkingen (rechtmatigheidsfouten door het niet naleven van wet- en regelgeving) en/of

⁶ Door de betrokken partijen (VWS, CAK, Zorginstituut, externe accountant, NZa) is afgesproken om voor het verantwoordingsjaar 2020 de verantwoordingsstructuur van het verantwoordingsjaar 2019 te continueren. Dit is anders in vergelijking met de bestuurlijke verantwoording van de reguliere taken (eigenbijdrageregelingen Wlz en Wmo en betaling zorgaanpak) en dan wat in de wet (artikel 27 Wmg en artikel 6.2.6 juncto artikel 4.3.1 Wlz) is voorgeschreven. Daar staat dat de accountant een verklaring omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid afgeeft. De huidige afgesproken verantwoordingsstructuur (rechtmatigheidsverklaring door de Raad van bestuur van het CAK en juiste en volledige weergave door de accountant over de financiële en rechtmatigheidsverantwoording) levert toereikende informatie op om tot een toezichtoordeel te komen.

onzekerheden (posten waarvan bij het CAK onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid) worden door de Raad van bestuur (indien mogelijk) gekwantificeerd weergegeven in een rechtmatigheidstabel en zo nodig expliciet toegelicht. Dit geldt ook voor geconstateerde procedurele (niet financiële) rechtmatigheidsfouten en/of onzekerheden. Daarbij vermeldt de Raad van bestuur wat het zal doen om bestaande onrechtmatigheden op te heffen en/of nieuwe onrechtmatigheden te voorkomen. Rechtmatigheidsfouten en onzekerheden door gebruikersverantwoordelijkheid worden niet in de rechtmatigheidstabel opgenomen, maar wel door de Raad van bestuur beschreven en toegelicht. Zie het model voor de rechtmatigheids-verantwoording.

Daarnaast wordt de opvolging van de in het voorgaande jaar opgenomen financiële en niet financiële rechtmatigheidsfouten en onzekerheden plus verbeterpunten toegelicht.

Ad 3: Andere informatie

De andere informatie in de bestuurlijke verantwoording bestaat minimaal uit bovengenoemde onderdelen a tot en met e. Onderdeel a, het voorwoord en de inleiding, spreekt hierbij voor zich. De verantwoording bij overige onderdelen is onderstaand nader beschreven.

Onderdeel b De verantwoording over de ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer

In dit onderdeel beschrijft het CAK in hoeverre de organisatorische maatregelen ter borging van de rechtmatigheid gedurende het verantwoordingsjaar 2020 hebben gefunctioneerd. Voor een nadere toelichting op de minimaal voorgeschreven inhoudelijke aandachtspunten in de bestuurlijke verantwoording wordt verwezen naar paragraaf 3.1.

Bij de verantwoording over de borging van de rechtmatigheid geeft het CAK aan op welke manier en in hoeverre de rechtmatigheid van de in de bestuurlijke verantwoording opgenomen financiële stromen is gewaarborgd.

Gelet op de positie en de taken van het CAK is het rechtmatigheidsbegrip naar de 18 specifieke burgerregelingen, zoals opgenomen in paragraaf 1.1, onder te verdelen. Als in deze taken en regelingen wordt voldaan aan de voorschriften van de wet- en regelgeving, dan zijn de betreffende processen en de daaruit voortvloeiende financiële stromen als rechtmatig aan te merken. Voor specifieke taken en regelingen zijn de beoordelings- respectievelijk toezichtstaken verdeeld tussen VWS en de NZa (zie paragraaf 1.3 en 1.4 van het model). In de paragrafen van hoofdstuk 4 is het rechtmatigheidsbegrip per taak of regeling uitgewerkt. Ook wordt aangegeven hoe dit begrip concreet ingevuld moet worden, met een directe koppeling naar de betreffende financiële stroom.

Onderdeel c De bestuursverklaring

In de bestuursverklaring geeft de Raad van bestuur van het CAK aan of de informatie in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen een getrouw beeld geeft van de uitvoering van de burgerregelingen, in overeenstemming met het model en de te zake voor het CAK geldende wet- en regelgeving. De Raad van bestuur geeft hier tevens expliciet een eigen oordeel over de rechtmatige uitvoering van de diverse burgerregelingen.

Onderdeel d De verantwoording Schengen- en Engelstalige medicijnverklaringen

Op 14 maart 2014, heeft het CAK VWS de opdracht gekregen om met ingang van 1 januari 2015 zelfstandig de Schengen- en, voor buiten het Schengengebied, Engelstalige medische verklaringen af te geven. Indien een burger reist binnen het Schengengebied en medicijnen bij zich heeft die onder de Opiumwet vallen, is de burger verplicht een zogenaamde Schengenverklaring bij zich te dragen. De verklaringen voldoen aan de relevante voorschriften van het Verdrag van Schengen en het Schengenacquis.

Ten aanzien van de uitvoering van de Schengen- en Engelstalige medicijnverklaringen neemt het CAK in de bestuurlijke verantwoording op hoeveel Schengen- en Engelstalige medicijnverklaringen zijn afgegeven in het verslagjaar. Verder wordt een prognose opgenomen van het verwachte aantal aanvragen voor het volgende jaar.

Er is geen specifieke financiële stroom voor de afgifte van de Schengen- en Engelstalige medicijnverklaringen. De door het CAK in dit kader gemaakte kosten worden verantwoord onder de beheerskosten van het CAK. Deze kosten worden verantwoord in de jaarrekening van het CAK. Een goedkeuringstolerantie is dan ook niet van toepassing.

Onderdeel e Bijlage over de verantwoording van de uitvoering van de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden

Over de uitvoering van de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV) stelt het CAK op verzoek van VWS separaat een verantwoording op, voorzien van een controleverklaring van de externe accountant. Volledigheidshalve neemt het CAK in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen een bijlage op over de rechtmatige uitvoering van de SOV in 2020 (is gelijk aan paragraaf 2.1 ad. 2 in het model).

4.3 Toetsingscriteria

4.3.1 Algemeen

De externe accountant toetst of de financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording, de hierin opgenomen bedragen, toelichtingen daarop en de financiële rechtmatigheid van deze bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig weergeven, in overeenstemming met de specifiek voor het CAK van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals vastgelegd in het Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

In de bijlagen bij het model zijn de verslaggevingsvoorschriften voor het CAK uitgewerkt. Deze voorschriften fungeren tevens als toetsingscriteria voor het onderzoek van de externe accountant:

- Bijlage 1: Algemene inrichtingsvoorschriften
- Bijlage 2: Juridisch kader met wet- en regelgeving
- Bijlage 3: Waarderingsgrondslagen
- Bijlage 4: Inrichtingsvoorschriften financiële verantwoording
- Bijlage 5: Inrichtingsvoorschriften rechtmatigheidsverantwoording

4.3.2 Financiële en procedurele rechtmatigheid

Voor wat betreft de in het model gebruikte begrippen getrouwheid en (financiële en procedurele) rechtmatigheid baseert de accountant zich op de uitwerking van deze begrippen in hoofdstuk 3.2 en 3.3 van het model.

De controle van de accountant richt zich uitsluitend op de financiële rechtmatigheid, met uitzondering van de volgende twee procedurele rechtmatigheidsaspecten:

- De procedures inzake het opvolgen en/of oplossen van (technische) storingen of signaleringslijsten (functionele uitvalbakken) bij het opleggen van boetes of premies ter voorkoming van stapelfacturen;
- De procedures inzake de incasso-inspanningen ter voorkoming van het afboeken van vorderingen.

Van de accountant wordt verwacht dat hij de toetsing van genoemde procedurele rechtmatigheidsaspecten in zijn controle op de financiële rechtmatigheid integreert. Uitgangspunt hierbij vormt de verantwoording die het CAK over deze twee aspecten aflegt (hoofdstuk 3.3 van het model). Geconstateerde bevindingen (afwijkingen ten opzichte van de verantwoording van het CAK terzake) hoeft hij echter niet mee te wegen in zijn eindoordeel over de financiële rechtmatigheid, of op te nemen in zijn controleverklaring. Hij rapporteert hierover uitsluitend in het accountantsverslag.

4.3.3 Accountantsonderzoek per financiële stroom

De accountant richt zijn onderzoek in per financiële stroom. Voor wat betreft de juiste en volledige weergave van de hieraan gekoppelde bedragen in de financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording baseert de accountant zich op hoofdstuk 4 van het model.

In dit hoofdstuk is per financiële stroom het normenkader voor waardering, verslaggeving en rechtmatigheid uitgewerkt. Het CAK hanteert dit normenkader om zich over de rechtmatige uitvoering van de betreffende financiële stroom te verantwoorden in de bestuurlijke verantwoording. Daarnaast moet in de documentatie van het CAK voor de accountant duidelijk herleidbaar zijn hoe het CAK wet- en regelgeving heeft geïmplementeerd ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke taken.

De accountant stelt vast of de in de bestuurlijke verantwoording opgenomen informatie een juist beeld geeft van het rechtmatig uitvoeren van de wettelijke taken door het CAK. Uit de vastleggingen in het accountantsdossier moet duidelijk herleidbaar zijn welke specifieke toetspunten de accountant voor zijn onderzoek heeft gebruikt. De externe accountant neemt zijn bevindingen op in het accountantsrapport.

De externe accountant stelt vast of geconstateerde onrechtmatigheden en onzekerheden invloed hebben op de strekking van zijn controleverklaring.

4.4 Materialiteit

Voor wat betreft de definities van fouten (afwijkingen) en onzekerheden en de toe te passen materialiteit baseert de accountant zich op de uitwerking van deze begrippen in hoofdstuk 3.5 van het model. Dit betekent dat hij dezelfde goedkeuringstoleranties hanteert als het CAK, met dien verstande dat hij voor fouten een goedkeuringstolerantie van 1 procent van de omvangsbasis hanteert en voor geconstateerde onzekerheden in zijn controle (het niet kunnen verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie) als goedkeuringstolerantie 3 procent van de omvangsbasis van het CAK hanteert. De omvangsbasis is gelijk aan de som van de totale baten en lasten die in de bestuurlijke verantwoording is opgenomen.

Indien de geconstateerde fouten en/of onzekerheden de hiervoor geldende goedkeuringstolerantie overschrijden, hanteert de accountant onderstaande tabel als basis voor zijn oordeelsvorming. Zie hiervoor tabel 1.

Bij de samenloop van fouten in de financiële verantwoording en/of de rechtmatigheidsverantwoording en onzekerheden in de controle weegt de accountant deze voor zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang.

Tabel 1. Materialiteitstabel

Fouten in de bestuurlijke verantwoording	≤ 1%	> 1%	≤ 3%	–	> 3%
Onzekerheden in de controle	≤ 3%	> 3%	≤ 10%	> 10%	–
Soort controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking		Oordeelonthouding	Afkeurend

Bron: NZa

De externe accountant neemt in het accountantsrapport een foutentabel op. Geconstateerde fouten die niet gecorrigeerd zijn, moeten – ongeacht hun omvang – in de foutentabel worden vermeld.

De externe accountant neemt fouten en/of onzekerheden beneden € 10.000 niet afzonderlijk op in de foutentabel, maar als één bedrag⁷.

Tabel 2. Foutentabel (in € 1.000)

Fouten in de verantwoording	
Onzekerheden in de controle	

Bron: NZa

Bij de tabel geeft de externe accountant een toelichting waarin hij vermeldt wat de oorzaak en aard van de fouten en onzekerheden is.

4.5 Andere informatie

De andere informatie in de bestuurlijke verantwoording bestaat minimaal uit de volgende onderdelen:

- voorwoord en inleiding;
- ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer;
- bestuursverklaring met eventuele bijlagen;
- de verantwoording over hoeveel Schengen- en Engelstalige verklaringen zijn afgegeven in het verantwoordingsjaar, inclusief een prognose van het verwachte aantal aanvragen voor het volgende jaar;
- de bijlage over de verantwoording van de uitvoering van de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden.

Voor nadere details wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van dit protocol. De accountant stelt conform Standaard 720 vast of de andere informatie in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen:

- verenigbaar is met de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording met de daar bijhorende verloopoverzichten en toelichtingen en geen materiële afwijkingen bevat;
- voldoet aan de inrichtingsvoorschriften zoals opgenomen in het model.

⁷ Als voorwaarde hierbij geldt dat uit het accountantsdossier de individuele fout(en), de foutoorza(a)k(en) en de optelsom daarvan tot de ondergrens van het rapporteringsbedrag van geconstateerde fouten en onzekerheden herleidbaar moet zijn.

5. Controleverklaring

In dit hoofdstuk is de voorbeeldtekst van de goedkeurende controleverklaring bij de Bestuurlijke verantwoording burgerregelingen weergegeven. De strekking van het oordeel kan behalve goedkeurend ook met beperking, met oordeelonthouding of afkeurend zijn. In dat geval dient de externe accountant zijn verklaring hierop aan te passen.

Deze voorbeeldtekst is gebaseerd op de modellen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Mochten de modellen tussentijds wijzigen dan zal dit middels een addendum kenbaar gemaakt worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT BETREFFENDE DE BESTUURLIJKE VERANTWOORDING BURGERREGELINGEN 2020

Aan: De Raad van bestuur van het CAK te Den Haag

Verklaring over de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020

Ons oordeel

Wij hebben de in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 op de pagina's ... t/m ... en de pagina's ... t/m... opgenomen financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording van het CAK te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geven de in de bestuurlijke verantwoording 2020 opgenomen financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording de hierin vermelde bedragen, toelichtingen daarop en de financiële rechtmatigheid van deze bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig weer, in overeenstemming met de specifiek voor het CAK van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals vastgelegd Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

De financiële verantwoording bestaat uit:

- een overzicht van de baten en lasten van de burgerregelingen over het jaar 2020 en de daarbij behorende toelichtingen;
- een overzicht van de activa en passiva van de burgerregelingen ultimo 2020 en de daarbij behorende toelichtingen;
- het rekening-courantoverzicht CAK-Zorginstituut Nederland;
- een overzicht van de hierbij gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit:

- een bestuurlijk oordeel over de rechtmatigheid van de financiële stromen per regeling en over de rechtmatige uitvoering van deze regelingen in het jaar 2020;
- een rechtmatigheidstabel met toelichting inzake de door het CAK vastgestelde rechtmatigheidsfouten en onzekerheden;
- een toelichting van de opvolging van de in het voorgaande jaar opgenomen rechtmatigheidsfouten, onzekerheden en verbeterpunten.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Protocol accountantsonderzoek CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020'.

Wij zijn onafhankelijk van het CAK zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de rechtmatigheidstabel omtrent rechtmatigheidsfouten en onzekerheden

Wij vestigen de aandacht op de rechtmatigheidstabel op pagina x en y, waarin opgenomen zijn de

geconstateerde financiële rechtmatigheids-fouten (met een totaalbedrag van € xxx) en onzekerheden in de financiële rechtmatigheid (met een totaalbedrag van € xxx). Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt xx in de toelichting van de financiële verantwoording waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De basis voor de financiële verslaggeving betreft de grondslagen zoals beschreven in het model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020. De bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 is opgesteld voor het Ministerie van VWS, de Nederlandse Zorgautoriteit en het Zorginstituut Nederland met als doel het CAK in staat te stellen verantwoording af te leggen over de uitvoering van de burgerregelingen conform de geldende wet- en regelgeving. Hierdoor is de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het Ministerie van VWS, de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorginstituut Nederland en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 opgenomen andere informatie

Naast de financiële verantwoording en de rechtmatigheids-verantwoording en onze controleverklaring daarbij, omvat de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 andere informatie, die bestaat minimaal uit:

- voorwoord en inleiding, pagina's ... t/m ...;
- ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer, pagina's ... t/m ...;
- bestuursverklaring met eventuele bijlagen, pagina's ... t/m ...;
- de verantwoording over hoeveel Schengen- en Engelstalige verklaringen zijn afgegeven in het verantwoordingsjaar, inclusief een prognose van het verwachte aantal aanvragen voor het volgende jaar,
- de bijlage over de verantwoording van de uitvoering van de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden pagina's ... t/m ....

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- verenigbaar is met de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording en geen materiële afwijkingen bevat;
- voldoet aan de inrichtingsvoorschriften zoals opgenomen in Model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Protocol accountantsonderzoek CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording

De Raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met het model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheden van de Raad van bestuur

De Raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording in overeenstemming met het model jaarverslaggeving CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020.

In dit kader is de Raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële verantwoording en de rechtmatigheids-verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opstellen van de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording moet de Raad van bestuur afwegen of het CAK in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van bestuur genoemde verantwoordingen opstellen op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van bestuur het voornemen heeft om het CAK te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het CAK haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de financiële verantwoording.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Protocol accountantsonderzoek CAK bestuurlijke verantwoording burgerregelingen 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, inclusief het niet rechtmatig tot stand komen van de hierin verantwoorde bedragen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de financiële verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële verantwoording, de rechtmatigheidsverantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de financiële verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording de onderliggende transacties en gebeurtenissen alsmede de rechtmatige totstandkoming daarvan zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de Raad van bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

... (naam accountantsorganisatie)

... (naam accountant)

6. Accountantsverslag

Het CAK moet de verantwoordingsdocumenten vergezeld van de accountantsproducten (controleverklaring en accountantsverslag) vóór 1 juli van het jaar volgend op het verslagjaar toezenden aan VWS, de NZa en het Zorginstituut Nederland (Zorginstituut). Naast de controleverklaring legt de externe accountant in een apart accountantsverslag zijn bevindingen uit zijn onderzoek vast, als de uitkomst van de controleopdracht. Hierbij is de accountant ook gevraagd geconstateerde bevindingen bij de toetsing van de genoemde procedurele rechtmatigheidsaspecten in de uitvoering door het CAK (zie paragraaf 4.3.2) in het accountantsverslag op te nemen.

De externe accountant neemt in het accountantsverslag ieder geval volgende onderdelen op:

1. *Onderbouwing oordeel van de controleverklaring:*
De externe accountant gaat in op de onderbouwing van zijn oordeel en rapporteert eventuele bijzonderheden.
2. *Foutentabel*
Bij de tabel geeft de externe accountant een toelichting waarin hij vermeldt wat de oorzaak van de fouten en onzekerheden is.
Ook rapporteert hij over de opvolging door het CAK van fouten en onzekerheden in voorgaande verslagjaren.